

Avrupa Birliđi tarafından finanse edilmektedir.

"Paris Belediyesi Katılımcı Bütçe Uygulaması"

Bu bilgi notu özellikle de belediye bütçelerinin hazırlanmasında ve kullanılmasında yurttaşların ve sivil toplum örgütlerinin katılımı açısından Paris örneğine odaklanmaktadır.

Paris Belediyesi Katılımcı Bütçe Uygulaması* - Bilgi Notu -4

* Bu yayın Avrupa Birliğinin maddi desteği ile hazırlanmıştır. Bu yayının içeriğinden yalnızca STGM sorumlu olup herhangi bir şekilde Avrupa Birliğinin, Türkiye Cumhuriyetinin ve T.C. Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı'nın görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.*

Paris Belediyesi “Katılımcı Bütçe Uygulaması” bilgi notu yerel yönetimlere yurttaşların ve sivil toplum örgütlerinin katılım hakkını kullanabilmeleri amacıyla STGM tarafından yürütülmekte olan “Örgütlenme Özgürlüğü ve Katılım Hakkı” projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Paris Belediyesi “Katılımcı Bütçe Uygulaması” notu STGM tarafından yürütülmekte olan proje kapsamında sivil toplum örgütlerinin ve kamu kurumlarının katılımıyla 19-23 Ocak 2020 tarihlerinde Fransa’ya gerçekleştirilen çalışma ziyareti sırasındaki gözlemlere, Paris Belediyesi tarafından sunulan belgelere, konuyla ilgili hazırlanan raporlara dayanmaktadır. Konuyla ilgili olarak ekte ayrıca “Paris Katılımcı Bütçe Şartının” Türkçe çevirisi ilginize sunulmuştur.

Paris Belediyesi “Katılımcı Bütçe Uygulaması” kısıtlı bir uygulama olmakla beraber, yurttaşların ve sivil toplum örgütlerinin karar verme süreçlerine katılımı açısından konuyla ilgili endekslerde iyi uygulamalar¹ arasında gösterilmektedir. Ne yazık ki, Türkiye Cumhuriyetin benzer bir uygulamanın henüz bulunmamaktadır. Ancak, çok daha iyi uygulamaların Türkiye’deki belediyeler tarafından yürütülmesi pekâlâ mümkündür.

Katılımcı Bütçe Kavramı

1989 yılında Brezilya’nın Porto Alegre kentinde ilk defa uygulanan katılımcı bütçeleme, yerel yönetimlerin harcama önceliklerinin halkın katılımı ve tercihleri doğrultusunda belirlendiği ve bütçelendirildiği bir süreci tarif eder². Dünyanın birçok yerinde farklı şehirlerde uygulanan bu yerel demokrasi modelinde, yerel yönetimlerin yatırım bütçesinin yaklaşık yüzde 5 ila yüzde 15’i katılımcı bütçeleme ile belirlenir.

Paris Katılımcı Bütçe Uygulaması

Paris’te kamu politikalarını yalnızca bir kişi veya grubun planlaması yerine kent merkezinde yaşayan nüfusun bütçe oluşturma süreçlerine katılmasını hedefleyen katılımcı bütçe uygulaması 2014’te başlamıştır. 2020 yılına kadar katılımcı bütçe için ayrılan toplam kaynak 500 milyon avrodur. Dolayısıyla, her yıl toplam yatırım bütçesinin yüzde 5’ine denk gelen bir miktar (yaklaşık 100 milyon avro), kent merkezinde yaşayan yurttaşların proje fikirlerine ayrılmaktadır.

Paris'te katılımcı bütçe uygulaması, dört düzeyde yürütülmektedir:

1. Paris'in genelinde yürütülen katılımcı bütçe: Bütün şehri ilgilendiren projeler için her yıl 30 milyon avro ayrılmaktadır.

2. 20 ilçenin (arrondissement) her birinde yürütülen katılımcı bütçe: Paris şehir merkezini oluşturan 20 ilçenin her birinin kendi belediye başkanı ve meclis üyeleri var. Buralardaki katılımcı bütçe uygulamaları, 2016'da kabul edilen Katılımcı Bütçe Şartına tabi olmakla birlikte, birbirinden bağımsız yürütülmektedir. Her yıl yirmi ilçenin tamamı için yaklaşık 60 milyon avro tahsis edilmektedir.

3. Düşük gelirli mahallelerde yürütülen katılımcı bütçe: İşçi sınıfının yaşadığı mahallelerden (quartiers populaires) gelen proje önerilerine, dolayısıyla en fazla ihtiyacı olan bölgelere daha fazla kaynak ayırmaya özen gösteriliyor. Yarıısı ilçelerden, yarıısı da Paris şehir bütçesinden olmak üzere yaklaşık 30 milyon avro tahsis edilmektedir.

4. Devlet okulları, kolej ve liselerde katılımcı bütçe: Gençleri ve okulları ilgilendiren projeler için yaklaşık 10 milyon avroluk bütçe.

Katılımcı bütçe uygulamasının yasal dayanağının olduğunu hatırlatmak gerekir. Yukarıda bahsedilen katılımcı bütçe örnekleri birbirlerinden bağımsız olsa da hepsi aynı kurallara tabidir. 2016 yılında kabul edilen Katılımcı Bütçeleme Şartında kimlerin proje sunabileceği, katılımın nasıl olacağı, hangi projelerin uygun olacağı, seçim süreci, oylama usulü, projelerin uygulanması ve takibine ilişkin temel bilgiler yer almaktadır.³

Katılımcı bütçenin uygulanma süreci

Paris'te yürütülen katılımcı bütçe süreci, 6 temel aşamadan oluşmaktadır:

1. Proje önerilerinin alınması

Her yıl kenti ve yurttaşları ilgilendiren çeşitli konularda proje önerileri alınmaktadır. Kent sakinlerinin web sitesi üzerinden proje önerilerini sunabildiği bir aylık sürecin sonunda, yıllık ortalama 2000 başvuru alınmaktadır. Belediye çalışanları, yurttaşların proje geliştirebilmeleri için onlara çeşitli konularda destek sunmaktadır: proje hazırlama rehberleri, proje giderleriyle ilgili basit ve erişilebilir sunuşlar, yurttaşların projelere yorum yapıp geliştirilmesine katkı yaptığı interaktif bir internet platformu, fikir aşamasından proje oluşturmaya kadar çeşitli konularda yurttaşları destekleyen yüz yüze ve çevrimiçi eğitimler⁴, vb.

2. Ön değerlendirme/kabul edilebilirlik

Proje önerileri sunulduktan sonra, belediyenin bu işten sorumlu biriminin çalışanları (6 kişi) proje konusunun kentle ilgili olup olmadığına dair bir değerlendirme yapmaktadır. Bu değerlendirmeyi geçen projelerin teknik değerlendirmesine geçilir. Bir proje önerisinin kabul veya reddedilmesine karar verilirken aşağıdaki kriterler gözétilmektedir:

- Paris kent merkezinde yer alan 20 ilçede (arrondissement) yaşayanlar tarafından sunulması
- Ortak menfaatlere karşılık gelmesi
- Kentin sorumluluklarının bir parçası olması
- Proje giderlerinin sınırlı olması ve istihdam yaratma amacı gütmemesi

³ <https://budgetparticipatif.paris.fr/bp/la-demarche-sommaire/charte.html> (Erişim tarihi: 10.02.2020).

⁴ <http://www.paris.fr/atelierscitoyens> (Erişim tarihi: 11.02.2020).

3. Uygulanabilirlik

Uygun projeler ve bütçeleri, belediyenin ilgili birimlerinden görüş alınarak yeniden değerlendirilmektedir. Belediye çalışanları, ihtiyaç halinde, projelerin son haline getirilmesi için proje sahipleriyle birlikte çalışabilir. Örneğin, 2019 yılında 1076 proje bu değerlendirmeyi geçmiş ve bunların 125'ine belediye çalışanları katkı vermiştir. Başvurucular projelerinin bütçelerini kendileri belirlemekle birlikte, bu bütçeler, belediye çalışanlarının mal ve hizmetlerin piyasa değeri üzerinden yaptığı analizin ardından nihai hale getirilir.

Değerlendirme sırasında benzer veya tamamlayıcı projeler sundukları belirlenen kişi ve kuruluşlar, bir araya getirilir ve projelerini yeniden düzenleyip birleştirme olanakları aranır. Başvuru sayısının yüksekliğine rağmen değerlendirmeyi geçen projelerin sayısının düşük olmasının nedenlerinden biri de budur.

4. Politik karar

Belediye başkanlarının da içinde yer aldığı bir komite, ön değerlendirme ve uygulanabilirlik değerlendirmesinden geçen projeleri inceleyip hangilerinin oylamaya kalacağına karar vermektedir. Seçilen projelerin detayları, katılımcı bütçe için oluşturulan web sitesinde⁵ yayımlanır.

Bu sürecin sonunda, kabul edilmeyen veya oylamaya katılmaya hak kazanmayan bütün proje sahiplerine geri bildirim verilir.

5. Oylama

Projeler belirlendikten sonra ve seçim vakti geldiğinde, Paris'te yaşayan herkes, ikamet ettikleri veya çalıştıkları mahallelerden en fazla 10 proje için oy kullanabilir.

Yaklaşık iki hafta süren oylama için şehrin farklı bölümlerinde 180 sandık kurulmaktadır. Yurттаşlar, bu sandıkların yanı sıra, internet üzerinden de oylamaya katılabilir. Ne var ki, proje önerme konusundaki kısıtlama, oylama için de geçerlidir. Yani oy kullanabilmek için de Paris kent merkezinde yaşamak gerekiyor. Oylama için bir yaş limiti yok; daha doğrusu 3 yaşından büyük herkes oylamaya katılabilir. Bu aşamada belediye çalışanları devreye girmekte ve çocukların da oy kullanabilmesi için projeleri onlara detaylı bir şekilde anlatmaktadır.

Bu süre içinde proje sahipleri, seçim kampanyaları yaparak oy kullanacak yurттаşlardan oy isteyebilir. Belediye, herhangi bir proje için kampanya yapamaz ancak proje sahiplerine ihtiyaç duydukları iletişim araçları konusunda yardımcı olabilir.

Şimdiye kadar, ortalama olarak Paris kent merkezi nüfusunun yaklaşık yüzde 10'u oylamaya katılmış. Daha fazla kişiye ulaşmak için iletişim çalışmalarının artırılması planlanmaktadır. Yine de sürece katılım oranının yıllar içinde artış gösterdiğini belirtmek gerekir. 2014'te oylamaya 40.745 kişi katılırken, 2019 yılında 143.489 kişi katılmış. Belediye, daha fazla kişinin oylamaya katılması için kampanya yapmaya devam etmektedir. Örneğin, sandıkların yarısı tekerleklidir ve meydanlar, okullar, pazar yerleri gibi kamusal alanlarda kurulur.

6. Uygulama

Oylama sona erip en yüksek oy alan projelerin son kontrolleri yapıldıktan sonra uygulama safhasına geçilmektedir. 2019 yılında Paris genelinde 194 proje uygulama aşamasına geçebilirken, katılımcı bütçelemenin başladığı 2014 yılından beri uygulanan proje sayısı yaklaşık 2000'dir. En fazla oy alan projeler genellikle şu konularda olmaktadır: yaşam kalitesinin artırılması, şehri güzelleştirme/yenileme/yeşil alanlar, eğitim, gençler, spor.

Paris'teki katılımcı bütçe uygulaması, yurttaşları kent yönetimine katmanın yanı sıra, kent idaresinin ve belediyenin çalışma alışkanlıklarının modernizasyonunu da sağlamaktadır. Katılımcı bütçe, kent düzeyindeki idari sistemi özellikle iki bakımdan değiştirmiştir: İlk olarak, projelerin ele aldığı sorun alanlarında veya konularda çalışan müdürlükler daha hızlı yanıt vermeye ve daha kısa sürede çalışmaya başlamıştır. İkincisi ise, son beş yılda uygulanan projeler, birden fazla birimin sürece dahil olmasını gerektirdiği için belediyenin farklı hizmet birimleri arasındaki iletişim ve işbirliğini de güçlendirmiştir.

Paris'teki katılımcı bütçe uygulamasının kısıtları

Yurttaş katılımı için tasarlanan her modelin mümkün olduğunca kapsayıcı bir şekilde planlanması gerektiği, herkesçe kabul edilen bir koşuldur. Ne var ki, Paris'te yürütülen katılımcı bütçe sürecinin nüfusun çoğunluğunu dışarıda bıraktığı anlaşılmaktadır. Şöyle ki, Paris'te banliyöler de dahil edilince toplam nüfus yaklaşık 10 milyondur ancak belediyenin katılımcı bütçe uygulaması yalnızca kent merkezinde (20 ilçede) yaşayan 2 milyon kişiyi kapsamaktadır. Banliyölerde yaşayan ancak kent merkezinde çalışan veya okuyan, bunun için de toplu taşıma başta olmak üzere çeşitli hizmetlerden faydalanan kişiler dahi katılımcı bütçe için proje öneremez ve oylamaya katılamaz. Bu kararın arkasında, "kent vergisi ödeyenlerin söz sahibi olabileceği" anlayışı yatmaktadır. Katılımcı bütçe sürecini yalnızca belediye kaynaklarının kullanımı olarak değil de yerel politikaları doğrudan etkileme aracı olarak düşündüğümüzde, Paris çeperlerinde yaşayan yaklaşık 8 milyon kişiye bu hakkın tanınmadığı açıktır.

Paris'teki uygulamanın sürdürülebilirliği ve etkisi konusunda soru işaretleri bulunmaktadır. Öncelikle, projelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için belediyelerin yürüttüğü özel bir çalışma yoktur. Her proje, ilgili yılda uygulanıp tamamlanmaktadır. Ayrıca, 2014'te Anne Hidalgo'nun Paris belediye başkanı seçilmesiyle başlayan katılımcı bütçe sürecinin Mart 2020'de yapılacak yerel seçimlerden sonra devam edip etmeyeceği belli değildir. Yeni dönemde seçilecek kişi, uygulamanın geleceğinde belirleyici olacaktır. Son olarak, belediye çalışanları, projelerin Parisliler üzerindeki etkisini analiz etmeye çalışsa da her proje için kapsamlı bir etki değerlendirme yapılmamaktadır.

Paris'teki uygulamadan hareketle katılımcı bütçe üzerine genel bir değerlendirme yapmak gerekirse, son 30 yılda iyi yönetim araçlarından biri olarak kullanılsa da yerel yönetimlerin bütçelerinin çok sınırlı bir bölümünün yurttaş katılımına açıldığını kabul etmek gerekir. Belediye yönetimlerinin, bütçenin kalan çoğunluğun karşılık gelen hizmetlerinde hala çok geniş takdir yetkisi bulunmaktadır. Belediyelerin bütçenin diğer bölümlerinde ve bütün çalışmalarında hesap verebilir olmasını sağlamak için farklı yönetim süreçlerinin (düzenli istişare mekanizmaları, yerel ihtiyaç analizi, etki değerlendirme, vb.) katılımcı bütçe uygulamasına eşlik etmesi gerekir.

Paris'teki katılımcı bütçe uygulaması hakkında daha fazla bilgi için aşağıdaki bağlantıyı inceleyebilirsiniz:

https://budgetparticipatif.paris.fr/bp/plugins/download/PB_in_Paris.pdf

Paris Katılımcı Bütçe Şartı*

Giriş

Özellikle mahalle konseyleri, faaliyet raporları, istişare toplantılarına göre, Paris Belediyesi, 2001'den beri, gittikçe daha fazla Parisliyi belediye politikasına dâhil etmiştir. Katılımda ve vatandaşın söz sahibi olmasındaki artış, sosyal kaynaşmayı ve "birlikte yaşamayı" güvence altına alan önemli bir demokratik konudur. Bu nedenle, Paris Belediyesi, belediyenin yatırım bütçesinin bir kısmının kullanımı ile ilgili tercihlerini bildirme fırsatı vererek, Parislilerin daha da fazla rol oynamalarını istemektedir.

Böylece Parisliler, bir yandan yatırımla ilgili teklifler oluşturabilirken, diğer yandan öncelikli gördükleri tekliflere oy verebilirler.

Katılımcı bütçenin uygulanması, benzeri görülmemiş ölçüde büyük bir demokratik yenilik oluşturmaktadır: Parisliler şehrin yatırım bütçesinin % 5'inin tahsisi hakkında doğrudan görüş bildirmeye davet edilmektedir.

Açık ve modern bir yönetim yöntemine dayanan katılımcı bütçe, her şeyden önce Parislilere duyulan güvenin bir beyanıdır. Vatandaşlar, kurumlar ve temsilcileri arasındaki bağların güçlenmesine, kamu maliyesinin yönetiminde her zaman daha fazla şeffaflığın sağlanmasına, kamusal eylemlerin bir pedagojisinin oluşturulmasına ve Parislilerin uzmanlığına ve yaratıcılığına güvenmeye imkân tanıyacaktır.

Tüm belediye ekibini ve Paris yönetiminin temsilcilerini harekete geçiren iddialı bir projedir.

Paris genelindeki teklifler mi yoksa yerel uygulamalar mı olduğuna bağlı olarak, bu projelerin finansmanı, merkezi belediye tarafından veya ilçe belediyeleri ile birlikte eş finansmanlı olarak sağlanır (aşağı bakınız).

İşbu Şart, aşağıda belirtilen iki ana ilkeye dayanan katılımcı bütçenin uygulanmasına ilişkin genel çerçeveyi tanımlamaktadır. Gönüllü ilçe belediye başkanlarının tamamını bir araya getiren bir yönlendirme komitesi, geçici proje seçim komisyonunun bileşimini, nihai takvimi ve oylama prosedürlerini belirlemek üzere kurulur.

İşbu Şart, özellikle yıllık katılımcı bütçe kampanyalarının sonunda, İlçeler Komitesi ile Paris Kamusal Tartışmalar Komisyonuna danışılarak yapılan değerlendirmeler temelinde gözden geçirilebilir.

İLKE 1: PARİS VE İLÇELERİNDE GÖNÜLLÜLÜĞE DAYALI KATILIMCI BÜTÇE

Paris Belediyesinin yatırım bütçesinin % 5'i, görev süresi boyunca, katılımcı bütçe çerçevesinde Parisliler tarafından seçilen projelerin finansmanına ayrılmıştır.

1. Paris düzeyinde, şehrin yatırım bütçesinin bir kısmı kent sakinleriyle birlikte planlanır.

2015'ten itibaren, Parisliler, yaş veya milliyetlerine bakılmaksızın, her yıl kentlilerin Paris'in genelini ilgilendiren projelerine oy verebilirler. Bu projelere tahsis edilen ödenek, her yıl bütçe oylaması sırasında kararlaştırılacaktır.

2. İlçe belediye başkanları, Yerel Yatırımlarının (IIL) bir kısmını, kent sakinlerinin katılımcı bütçe çerçevesinde seçtiği projelerin finansmanına ayırmaya karar verebilir.

Özellikle 2010 tarihli İlçeler Şartı ile kendilerine tanınan bölgesel yönlendirme rolü göz önüne alındığında, ilçe düzeyindeki katılımcı bütçelerin uygulamaya konulması, ilçe belediye başkanlarının katılımına dayanmaktadır.

Bu katılım, işbu Şart'ın kabul edilmesini, imzalanmasını ve katılımcı bütçeyi ilçelerinde uygulama isteğini her yıl tekrar ifade etmelerini gerektirir. Bu yaklaşım, işbu Şart'ın tüm hükümlerine uyulacağını varsayar.

budgetparticipatif.paris. isimli sitede kamuoyunun erişimine açılmıştır.

3. İlçelerdeki katılımcı bütçelerin ilçe belediyeleri ve Paris Belediyesi tarafından finanse edilmesi

Katılımcı bir ilçe bütçesi oluşturmaya karar veren ilçe belediye başkanları, yerel yatırım (IIL) fonlarının bir kısmını buna tahsis edebilir. Böylece merkezi belediyenin ek finansman mekanizmasından yararlanırlar.

İlçeler Şartı (2010 tarihli DUCT 172 Kararı) uyarınca, İlçe Belediye Başkanı, katılımcı bütçeye ayıracığı IIL ödeneğini de belirterek, tahsis ettiği IIL ödeneklerini her yıl İlçe Konseyine sunar. İlçe Belediye Başkanı, ilçedeki katılımcı bütçeye ayrılan IIL'nin tutarını Paris Belediye Başkanı'na yazılı olarak bildirir.

İlçeler ve Paris genelindeki katılımcı bütçe için tahsis edilen ödenekler, her yıl sürecin başında yayımlanır. Bu tutarlar, Paris Belediye Meclisinin oyladığı Paris şehir bütçesi kapsamındadır.

İLKE 2: YURTTAŞLARIN TEKLİFLERİNE ÖZEL BİR KATILIM BÜTÇESİ

Tüm Parisliler, bireysel ya da bir topluluk adına (örneğin, bir mahalle konseyi veya dernek) teklif verebilir.

Paris genelindeki teklifler, önem derecelerine göre, tüm Parislilerin faydalanacağı veya birkaç ilçede uygulanması planlanan projelerden oluşur.

Paris Belediyesi, projelerini oluştururken tüm sakinleri desteklemeyi taahhüt eder. Böylece, her yıl, çeşitli katılım organlarında rol alan yurttaşlar ile dernek ve kurumsal aktörlerin sistemin zorlukları hakkında farkındalıklarını artırmaya yönelik eylemleri Paris düzeyinde uygular ve bunların yerel düzeyde uygulanmasını teşvik eder. Bu eylemler özellikle aşağıdaki biçimlerde gerçekleşir:

- **Halk toplantıları, tematik çalıştaylar ve keşif yürüyüşlerinin düzenlenmesi;**
- **Aktif Vatandaşlık Halk Üniversitesi çerçevesinde, "katılımcı bütçede rol oynayan yurttaşlara" yönelik eğitim geliştirilmesi;**
- **Tüm ilçelerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla eğitim yerlerinin çeşitlendirilmesi.**

Katılımcı bütçeyi uygulayan ilçeler, tekliflerini biçimlendirirken ilçe sakinlerine destek vermeye özen gösterir. Paris Belediyesi, bilgilendirici ve farkındalık artırıcı araçları onlara sağlar.

Böylece, ilçe belediye başkanları, her yıl, süreci başlatmak ve Paris'in tüm bölgelerinden proje tekliflerinin gelmesini desteklemek için:

- **Özellikle mahalle konseyleri olmak üzere yerel demokrasi organlarını, katılımcı bütçe çerçevesinde yapmak istedikleri teklifler hakkında halk toplantıları düzenlemeye ve tematik komisyonlar oluşturmaya teşvik eder;**
- **Özellikle mahalle konseyleri, dernekler gibi yerel demokrasi organlarını ve daha genel anlamda ilçe sakinlerini harekete geçirmek için katılımcı bütçeyle ilgili en az bir tane halk bilgilendirme toplantısı organize eder;**
- **Yurttaşların kamusal alanın gelişimi ile ilgili zorluklar konusundaki farkındalıklarını artırmak ve toplu tekliflerin yeniden düzenlenmesi için keşif yürüyüşlerine öncülük eder.**

İlçeler, bilgileri iletişim kanallarında uygun bir şekilde yaygınlaştırarak sahadaki aktörleri harekete geçirmeye özen gösterir.

Tekliflerin oluşturulması ve oylama aşamalarında, düşük gelirli mahallelerin sakinlerinin ve gençlerin harekete geçirilmesine özellikle dikkat edilir.

Paris Belediyesi, Paris genelini ilgilendiren projeler için aynı süreci yürütür.

KATILIM SÜRECİ

1. Teklif sunmak için özgün bir platform

Yerel düzeydeki veya Paris düzeyindeki teklifler yalnızca Paris Belediyesinin dijital platformunda toplanır.

Teklif verenler ve oy kullananların, soyadları, adları, adresleri, doğum tarihleri ve e-posta adresleri kaydedilir.

Teklif verenler, dijital platformda ya sakinler ya da bir topluluğun (özellikle mahalle konseyleri ve dernekler gibi "yerel demokrasi organları") temsilcileri olarak tanımlanır, böylece toplu tartışmaların sonucunu çevrimiçi yayımlayan grupların değeri artabilir.

Her teklif, uzmanların çalışmasını kolaylaştırmak için belirli bir biçimi asgari düzeyde de olsa takip etmelidir. Her bir teklif, teklifi açıklamanızı, yerini belirtmenizi ve mümkünse bütçesini hesaplamanızı sağlayan tek bir elektronik form kullanılarak sunulur. Teklif sahibi ayrıca teklifle ilgili belgeleri de indirebilir (fotoğraflar, görseller, çalışmalar, vb.).

2. Tekliflerin kabul edilebilirliğinin incelenmesi

Sunulan teklifler, kabul edilebilirliklerinin doğrulanması için bir incelemeye tabi tutulur. Katılımcı bütçe kapsamında kabul edilebilir teklifler aşağıdaki kriterleri karşılamalıdır:

- **Kamu yararına uygun olmalı ve açıkça yasadışı, onur kırıcı veya ayrımcı nitelik taşımamalıdır;**
- **Belirli bir yatırım harcamasına karşılık gelmelidir;**
- **Paris Belediyesi veya Paris İdaresinin yetki alanına girmelidir.**

Teklif sahipleri, mümkün olduğu hallerde, tekliflerinin kabul edilemezliği ve kabul edilemezliğin niteliği hakkında bilgilendirilir.

Bu ilk incelemenin ardından, idare teklifin düzeyini (Paris veya yerel) nitelendirir ve tekliflerin teknik incelemesini başlatır.

3. Tekliflerin teknik açıdan incelenmesi

Teknik incelemeden farklı hizmet birimleri sorumludur.

Teknik inceleme, teklifin uygulanabilir olup olmaması, tahmini yatırım maliyeti ve işleyiş giderleri üzerindeki olası etkisi ile ilgilidir. Bu teknik incelemenin sonuçları çevrimiçi olarak yayınlanır.

4. Projelerin toplanması, yeniden düzenlenmesi ve birlikte tartışılması

Şehir sakinlerini bu aşamaya dahil etmek amacıyla, projelerin tartışılmasının önünü açmak, gerektiğinde ortak bir şekilde iyileştirmek veya hatta uzlaşma yoluyla bazılarını birleştirmek için idarenin proje listesini mahalle konseyleri ve vatandaş derneklerine sunması gerekir. İdare, proje liderleri ile bölge sakinleri arasında keşif yürüyüşleri ve toplantıların yapılmasını kolaylaştırmalıdır.

Paris ölçeğindeki projelerde, idare, sunulan teklifleri incelemek için proje sahipleri ve sakinleri ile keşif yürüyüşleri veya toplantılar düzenleyebilir.

İlçe belediye başkanları, ilçe düzeyinde sunulan teklifleri gözden geçirmek amacıyla, yerel demokrasi organları ile birlikte ve gerekirse Paris Belediyesinin teknik işlerinden sorumlu biriminin yardımıyla teklif sahipleri ve ilçe sakinleriyle birlikte keşif yürüyüşleri veya toplantılar düzenlemelidir.

5. Parislilerin oylamasına sunulan projelerin seçimi

Oylamaya sunulan Paris ölçekli projelerin nihai listesi, Paris Belediye Başkanı tarafından kararlaştırılır.

Oylamaya sunulan ilçe projelerinin nihai listesi, ilçe belediye başkanı veya temsilcisi, muhalefet partilerinin seçilmiş yetkilileri, Paris Belediyesinden bir temsilci, yerel demokrasi organlarının temsilcileri ve Paris Belediyesinin ilgili birimlerinden oluşan geçici bir Komisyona danışıldıktan sonra ilçe belediye başkanı tarafından kesinleştirilir. Herhangi bir projenin reddedilmesi gerekçelendirilmeli ve kamuoyuna duyurulmalıdır.

Doğrudan işletme maliyetine yol açmayan, Paris genelindeki ve ilçelerdeki katılımcı bütçe uygulamasına ayrılan finansal ödenek ile uyumlu nitelik taşıyan ve olumlu bir teknik analizle sonuçlanan projeler oylamaya sunulur. Hakkında olumsuz görüş bildirilen tekliflerin sahipleri ret nedenleri hakkında bilgilendirilir.

OYLAMA

Oylamadan önce, ilçe belediyelerinin

- Projeler hakkında yerel bilgilendirme kampanyaları düzenlemesi;
- Yerel demokrasi organlarını, projelerin tanıtılması amacıyla halk toplantıları düzenlemeye ve tematik komisyonlar oluşturmaya teşvik etmesi beklenir.

Paris genelindeki ve ilçe düzeyindeki katılımcı bütçe için hem dijital hem de fiziksel araçlarla oylama yapılır. Tüm ilçe belediye başkanları, ilçe düzeyinde katılımcı bir bütçe uygulanmadığı zamanlar da dâhil olmak üzere, kendi belediye binalarında Paris katılımcı bütçesi için bir seçim bürosu kuracaktır.

Paris Belediye Binasında bir seçim bürosu kurulması planlanmaktadır.

Seçilmişlerin veya yöneticilerinin sorumluluğu altında, halka açık alanlarda ve belediye binalarında ek seçim büroları da (dernek ofisleri, eğlence merkezleri, spor tesisleri ve kültürel tesisler, yeşil alanlar ...) Parislilerin hizmetine açılabilir.

Parislilerin çevrimiçi ortamda oy kullanmalarını kolaylaştırmak amacıyla destek (bilgisayar terminalleri ve yardım hatları) sağlanır. Çevrimiçi oylama için kurulan platform, içeriği ve yöntemleri bakımından akıllı telefonlara uyarlanır.

Kent sakinleri, iki oylamada- Paris geneli ve ilçeler- her seviye için seçilen listeden belirli sayıda proje seçerler.

Yaş veya uyruklarına bakılmaksızın tüm Parisliler oy kullanabilir. Her sakin, ikamet yerinin veya işyerinin bulunduğu sadece bir yerde ilçe projeleri için oy kullanabilir.

Sonuçlar, hem Paris geneli hem de her ilçe için kaydedilir. İki düzey için ayrılan ödenek dâhilinde Paris geneli ve ilçelerde en fazla oyu alan projeler kazanır.

TAKVİM

Katılımcı bütçeyle bağlantılı faaliyetlerin tahmini programı aşağıdaki gibidir:

Kış:

Teklif geliştirme aşaması

- Toplantılar yoluyla sakinlerin süreç hakkındaki farkındalığının artırılması ve tekliflere son halinin verilmesine yardım edilmesi;
- Tekliflerin sunulması için ilgili platformun açılması;
- Projelerin birlikte geliştirilmesi amacıyla, vatandaşları, seçilmişleri, uzmanları, hizmet birimlerini bir araya getiren keşif yürüyüşlerinin, çalıştayların, yuvarlak masa toplantılarının yapılması.

İlkbahar:

Hizmet birimlerinin teknik incelemesi ve oylamaya kalan projelerin listesinin oluşturulması

- Teknik ve bütçe ile ilgili görüş veren birimlerin çalışması;
- Oylamaya kalan projelerin listesinin oluşturulması.

Yaz:

Paris geneli ve ilçelerdeki projelerin oylanması.

Aralık:

Yurttaşların katılımcı bütçe bağlamında ifade edilen önceliklerini kapsayan bütçenin İlçe Belediye Meclisi ve Paris Belediye Meclisi tarafından oylanması.

Her yıl yenilenen bu takvim, yerel ve genel seçim tarihlerine göre ayarlanabilir.

Parislilerin bu takvim hakkındaki farkındalığını artırmak ve onları bilgilendirmek için bir bilgilendirme kampanyası düzenlenir. Bu bilgilendirme kampanyası kalıcıdır ve düzenlenirken hem çevrimiçi araçlardan hem de diğer medya araçlarından yararlanır.

PROJELERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

Şehir sakinleri, katıldıkları yılın Aralık ayında, katılımcı bütçe kapsamındaki projelerle ilgili Paris Belediye Meclisinde yapılacak oylama hakkında bilgilendirilir.

Şehir sakinleri, Parisliler tarafından seçilen tekliflerin uygulanması hakkında e-posta yoluyla veya budgetparticipatif.paris.fr web sitesi üzerinden düzenli olarak bilgilendirilir.

Şehir sakinleri, ilçe belediyeleri ve Paris Belediyesi, tekliflerin uygulanmasının izlenmesiyle ilgili diğer bilgilendirme ve katılım yöntemlerini önerebilir. Her yıl, Paris ölçeğindeki proje tekliflerinin uygulanması hakkında bir rapor Paris Belediye Meclisine sunulur. İlçelerde uygulanan teklifler için de ilgili ilçe belediye meclisine benzer bir rapor sunulur. İlçe belediye meclislerine sunulan ve ilçe ölçeğindeki teklifleri detaylandıran tüm bu raporlar her yıl Paris Büyükşehir Belediyesi Meclisine sunulur.

Projenin katılımcı bütçe çerçevesinde ve yurttaşlarla ortak çalışmanın bir sonucu olduğuna dair bir bilgilendirme yazısı görünür bir şekilde kamusal alanlara yazılır.